

ע"פ 11671/07/18 - האני מרמש נגד מדינת ישראל

בית הדין הארצי לעבודה

השופט מיכאל שפיצר

ע"פ 11671-07-18

האני מרמש

המבקש

מדינת ישראל

המשיבה

בשם המבקש: עו"ד היבא אגבאריה

בשם המשיבה: עו"ד שרון פיליפסון

החלטה

1. המבקש הורשע בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה (השופט אסף הראל; ת"פ 23059-11-16), בהכרעת דין מיום 8.3.13, בעבירה של העסקת עובד זר, תושב הרשות הפלסטינית, ללא היתר העסקה, לפי הוראות סעיפים 2(א)(1) ו- 2(א)(2) **לחוק עובדים זרים**, התשנ"א- 1991 (להלן- **החוק**). בגזר הדין מיום 16.5.18, הטיל בית הדין האזורי על המבקש קנס כספי בסכום של 10,000 ₪, שישולם ב- 20 תשלומים רצופים ושווים, לא יאוחר מיום 20.7.18. בנוסף, חייב בית הדין את המבקש לחתום על התחייבות בסך 30,000 ₪ להימנע מביצוע העבירה בה הורשע, לתקופה של שלוש שנים מיום קבלת גזר הדין.

2. המבקש הגיש ערעור לבית דין זה על הכרעת הדין ולחלופין על העונש שהוטל עליו בגזר הדין. במקביל לערעור הגיש את הבקשה שלפניי, לעיכוב ביצוע תשלומי הקנס שהושתו עליו, וזאת עד להכרעה בערעור.

להשלמת התמונה יצוין כי בקשת המבקש להאריך את המועד לחתימתו על התחייבות להימנע מביצוע עבירה, נדחתה בהחלטת בית הדין האזורי מיום 19.7.18, וביום 22.7.18 הוא חתם על כתב ההתחייבות.

3. במסגרת הבקשה טוען המבקש כי סיכויו לזכות בערעור טובים. עיקר טענותיו הן שהורשע בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום בהיעדר כל בסיס ראיתי ותוך ניהול כושל של תיק חקירה. בכל הנוגע לטענות הנוגעות להוכחת מעמד העובד הזר, נטען כי שגה בית הדין בכך שהתעלם מתעודת עובד ציבור ממנה עלה שלעובד יש היתר כניסה המאפשר העסקה בישראל; וכן שדחה טענת המבקש שלא להשיב לאשמה. אשר לטענות בדבר מחדלי חקירה נטען כי כלל חומר הראיות והחקירות של החוקרים והמפקחים, מעלות ספקות בזהותו של המעסיק של העובד; העובד הזר לא נחקר במקום, וגם לא הוצגו תמונות של העובד בעת ביצוע עבודה באתר; בית הדין התעלם מטענת העובד הזר שהוא מועסק אצל אדם אחר בשם טבריצ'י וגם ציין את גובה השכר היומי שמשולם לו; גם העובד הישראלי שנמצא במקום בעת הביקורת העיד שאינו מכיר את העובד

הזר. עוד נטען כי כתב האישום הוגש בשיהוי; תיק מוצגים מטעם המשיבה הוגש בניגוד לדיני הראיות; אשמתו של המבקש לא הוכחה כדרוש במשפט הפלילי והראיות שהציגה המשיבה היו דלות ולא היה בהן כדי לבסס הרשעתו; ושאת הימנעות המשיבה מעריכת בירור בדבר זהות הבעלים או המחזיק של המקרקעין שבו נצפה העובד בעת הביקורת-שותף שני בשם טבריצ'י - יש לזקוף לחובתה.

4. המבקש מוסיף וטוען כי אין באפשרותו לשלם את הקנס שהושת עליו בשל מצבו הכלכלי הקשה. בקשר לכך נטען, כי המבקש מפרנס יחיד למשפחה שמונה 6 נפשות וכי הכנסותיו דלות, כפי שדבר עולה מדוחות תקבולים והכנסות לשנים 2015-2017; גם מתדפיס חשבון בנק עולה כי המבקש בקושי מספיק לפרנס משפחתו; תשלום הקנס עלול להכביד עליו מאוד במיוחד נוכח ההוצאות הרבות שהוא נאלץ כעת להילחם בהן, ובשים לב לשני חגים וחופשת הקיץ, המחייבים הוצאות רבות למשפחה. בנסיבות אלה, כך לטעת המבקש, האינטרס שלו בעיכוב ביצוע גזר הדין גובר על האינטרס הציבורי בביצוע העונש באופן מיידי.

5. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי אין לחרוג מן הכלל לפיו אין מקום לעכב תשלום של קנס שהוטל על נאשם, שכן אין בו לגרום לנאשם נזק בלתי הפיך. לגופם של דברים טוענת המשיבה, כי גם בהיבט של סיכויי הערעור אין מקום להיעתר לבקשת המבקש. לטענתה, הכרעת הדין מנומקת ומפורטת כראוי ומבוססת היטב על ראיות ועדויות שנגבו בזמן אמת. בקשר לכך נטען, בין היתר, כי בית הדין קמא קבע, על בסיס הראיות שהובאו בפניו, שהמדינה עמדה מעבר לספק סביר בנטל השכנוע להראות כי המבקש העסיק את העובד הזר באתר במועד הביקורת, ללא היתר כדיון; המבקש לא סתר את החזקה שבסעיף 4א בחוק, ולא הצליח להציע הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתיות, היכול להקים ספק באשר למסקנה המפלילה; לעניין מעמד העובד בישראל עדותם של המפקחים לא נסתרה, והם ביצעו פעולות חקירה בשטח שהועלו שלמבקש אין היתר להעסיק העובד הזר שפרטיו נרשמו ברשימת העובדים; לא ניתן משקל לתעודת עובדת הציבור בשל חוסר בהירות, ואין בכך כדי לאיין קביעה עובדתית; המבקש אף הודה שאין לו היתר להעסקת עובדים זרים, והעדר היתר מהווה הוכחה של יסוד נסיבתי שלילי. באשר לטענה על מחדלי החקירה טענת המשיבה היא כי תיאור המקרה ורשימת פרטי העובד הם בגדר ראיה מספקת לשם הוכחת הטענה, וכי במועד הביקורת העובד נצפה מבצע עבודות טיח באתר, ובהתאם לפסיקה אין חובה להציג את הראיה המרבית. עוד נטען כי אין ממש בטענות בדבר הגשת כבת האישום בשיהוי, שכן ביצוע מספר חקירות במהלך שנת 2015 ועל המבקש הוטל הקנס ביום 9.3.16 לאחר שהחקירה הסתיימה, וכתב האישום הוגש בחלוף שמונה חודשים, ביום 9.11.16, ולאחר שהמבקש הגיש בקשה להישפט. כן נטען כי תיק המוצגים הוגש בהסכמת הצדדים, במטרה ליעל הדיון, במהלך ישיבת ההוכחות ושמיעת העדויות. בנסיבות אלה, כך לטענת המשיבה, על פי התשתית הראייתית לפיה ניתנה הכרעת הדין, סיכויי הערעור קלושים, אם לא אפסיים.

6. המשיבה מוסיפה וטוענת כי דברים אלה נכונים גם בנוגע לגזר הדין, המבוסס על קביעות עובדתיות והתרשמות מן העדויות שבאו בפניו, עניינים שערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהן. כן צוין כי גזר הדין הביא בחשבון את כל השיקולים הנוגעים לעניין, ובכלל זה העדר עבר פלילי, מצבו הכלכלי הדוחק של המבקש וכן מצבם הבריאותי של ילדיו. בסופו של יום הטיל בית הדין על המבקש קנס ברף התחתון של מתחם הענישה

שנקבע בסך של 10,000 ₪ בלבד, אשר נפרש על פני תקופה ממושכת (20 תשלומים), וזאת מבלי שהוצגה ראייה למצבו הכלכלי העדכוני של המבקש, דוגמת תדפיסי חשבון בנק. עוד צוין כי מדובר בקנס המשולם לקופת המדינה, וככל שהמדינה תחויב בהשבה לא יהא כל קושי לקבל חזרה את הסכומים ששולמו.

בהתאם להחלטתה של חברתי השופטת גליקסמן מיום 24.7.2018 הודיעו הצדדים כי הם מסכימים שההחלטה בבקשה לעיכוב ביצוע תינתן על סמך החומר שבתיק.

הכרעה

7. ככלל, אין בהגשת ערעור כשלעצמו כדי להצדיק עיכוב ביצוע תשלום קנס שהושת על אדם שהורשע. הטעם לכך הוא, כי בניגוד לעונש מאסר, תשלום הקנס אינו גורם, במרבית המקרים, לנזק בלתי הפיך למערער, במובן זה שאם יתקבל הערעור והקנס יופחת או אף יבוטל, יוחזרו למערער הסכומים ששילם. (ע"פ 2707/12 קלמרו נ' מדינת ישראל (8.2.2009); ע"פ 5957/12 רביזדה נ' מדינת ישראל (27.5.2013)). יחד עם זאת, בית המשפט ישקול בחיוב לעכב תשלום קנס מקום בו שוכנע כי אין ביכולתו המבקש לעמוד בתשלום (ע"פ 3468/12 שורפי נ' מדינת ישראל (ע"פ 29/13 בירנבוים נ' מדינת ישראל, (13.1.2013); ע"פ 4074/16 אורן אלמקייס נ' מדינת ישראל (15.6.2016)). במסגרת בחינה זו על בית המשפט להביא בחשבון את גובה הקנס, את מצבו הכלכלי של המבקש ואת יכולתו לשלם את הקנס בטרם ישמע הליך הערעור.

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובכלל החומר המצוי בפניי, לא מצאתי טעם המצדיק את עיכוב תשלום הקנס שהושת על המבקש. במקרה שלפני, המבקש הורשע, על יסוד מכלול העדויות והראיות, ב עבירה של העסקת עובד זר, ללא היתר העסקה על פי דין, והקנס שהושת עליו נפרש על פני תקופה ממושכת (כאשר התשלום החודשי מסתכם ב-500 ₪ לחודש). בית הדין האזורי נתן דעתו לכלל נסיבות המקרה, העדר עבר פלילי של המבקש, מצבו הכלכלי ומצבו הבריאותי של שניים מילדיו, והטיל על המבקש קנס בסכום של 10,000. סכום זה מצוי ברף הנמוך של מתחם הענישה, ובית הדין קמא אף נטה חסד למבקש ופרס את תשלום הקנס לתשלומים של 500 ₪ לחודש. מדובר בקבלן עצמאי המעסיק עובדים, וקשה לקבל את האמירה כי תשלום חודשי בסדר גודל זה, יכול לגרום ל"פגיעה קשה" במצבו. טענה זו נטענה בעלמא, בלא כל פירוט. לאור האמור, שוכנעתי, כי אין הצדקה מספקת להורות על עיכוב ביצוע והבקשה נדחית. הואיל ומדובר בקנס המשולם לקופת המדינה, מובן שכל שיהיה צורך להשיב למבקש סכומים כלשהם הרי שזיה יושב לו.בנסיבות אלה, לא נמצא מקום לחרוג מן הכלל האמור ולעכב את ביצוע גזר הדין.

9. סוף דבר - הבקשה לעיכוב ביצוע תשלום הקנס נדחית.

ניתנה היום, א' אלול תשע"ח (12 אוגוסט 2018) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

מיכאל שפיצר,
שופט